

Ἡ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

«Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμοὺς μητρός σου· στέφανον γὰρ χαρίτων ἔζη σὴ κορυφῇ, καὶ κλοισὸν χρύσειον περὶ σὴ τραχίλω.»
Παροιμίαι Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Πέμπτην ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοῦρβάφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	δραχ. 6.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

- Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.
- Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.
- Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρομείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.
- Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Βιβλίῳ Κ. Α. Δεπάσα.

ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ.

Δὲν ἀμφιβάλλω, ὡ φίλοι παῖδες, ὅτι ἀκόμη μένει εἰς τὴν μνήμην σας ζωηρὰ ἢ ὑπερφυσικὴ δύναμις τῶν δύο ἀθλητῶν τῆς ἀρχαιότητος Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου καὶ Θεαγένους τοῦ Ῥοδίου, τῶν ὁποίων τὴν ἱστορίαν σᾶς ἐδιηγήθη ἐν εἰς τὰ δύο προηγούμενα φυλλάδια.

Ἐπειδὴ δὲ διηγούμενος τὴν ἱστορίαν ἐκείνων σᾶς ἀνέφερον καὶ περὶ γυμνασίων καὶ γυμνασμάτων τῶν Ἑλλήνων, θεωρῶ καλόν, ἀφοῦ ἤδη ἐμάθετε ὅποιοι ἔπρεπε νὰ ἦναι οἱ μέλλοντες νὰ γίνωσιν ἀθληταί, καὶ πῶς προετοιμάζοντο διὰ τὸ ἐπάγγελμα ἐκεῖνο νὰ σᾶς περιγράψω τὰ γυμνάσματα εἰς τὰ ὁποῖα κυρίως κατεγίνοντο. Αὐτὰ δὲ ἦσαν, καθὼς εἶδετε, πέντε· οἶον ἢ πάλην, ὁ δρόμος, ἡ πυγμὴ, ὁ δίσκος καὶ τὸ ἄλμα, τὰ ὁποῖα ὅλα ὁμοῦ ὠνομάζοντο πένταθλον.

Ἡ πάλην ἦτο τὸ κυριώτερον καὶ πολλὰ ἐπικίνδυνον γύμνασμα· διότι οἱ ἀνταγωνισταὶ συμπλεκόμενοι ἐπροσπάθουν νὰ καταβάλωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον τοιοῦτοτρόπως, ὥστε πολλὰκις ἐπληγώνοντο καὶ ἐφρονεύοντο. Πρὶν δὲ παρουσιασθῶσιν οἱ μέλλοντες ν' ἀγωνισθῶσιν ἀθληταὶ ἐξεδύοντο καὶ ἠλείφοντο μὲ ἔλαιον, διὰ νὰ καταστήσωσι τὰ σώματά των εὐλύγιστα καὶ εὐκίνητα· μετὰ ταῦτα ἀφοῦ ἐκυλίωντο εἰς τὴν ἄμμον, διὰ νὰ δύνανται αἱ χεῖρες νὰ κρατῶσι τὸν ἀντίπαλον, ἐπιάνοντο καὶ ἐπροσπάθουν νὰ ρίψωσι κάτω ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ συνήθως μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίπονον πάλην ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο κατεβάλλετο.

Ἡ δὲ πυγμὴ ἦτο ἄλλου εἶδους γύμνασμα, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἀθληταὶ ἀντὶ νὰ συμπλέκωνται ὡς εἰς τὴν πάλην, ἐγρονθοκοποῦντο μέχρις οὗ ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο ὠμολόγει, ὅτι ἐνίκηθη· ὠμολόγει δὲ τοῦτο τότε μόνον, ὅτε κατήντα ν' ἀπο-

πύη ἐκ τοῦ στόματος ἢ αἷμα, ἢ τοὺς κατασυντριμμένους ὀδόντας του.

Ὁ δρόμος ἦτο γύμνασμα, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ σῶμα ἐπιτήδειον εἰς εὐκίνησιαν καὶ ταχύτητα· ἔτρεχον δὲ μέγα διάστημα καλῶς ἐξωμολισμένον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε σημεῖόν τι, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο τέρμα, καὶ ὅστις τὸ ἠγγίξε πρῶτος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνταγωνιστάς, ἐθεωρεῖτο νικητής. Ἐν καὶ τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον ἐμελλον νὰ διατρέξωσιν ἦτο πολλὰ μακρὸν, ὑπῆρχον ὁμως δρομεῖς τόσον ἐλαφροί, ὥστε διέτρεχον αὐτὸ ἐνίστε ἐπτάκις ἢ καὶ δωδεκάκις ἀνευ διακοπῆς.

Εἰς τὸ τρέξιμον ὁμως ἐξησκυῖντο ὅχι μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ παῖδες καὶ νεάνιδες· τὸ δὲ διάστημα τὸ ὁποῖον ἐμελλον νὰ διατρέξωσιν αἱ νεάνιδες ἦτο μικρότερον, καὶ ἔπρεπε νὰ κρατῶσιν εἰς τὴν χεῖρα ἀναμμένην λαμπάδα. Λοιπὸν ἐκείνη τῆς ὁποίας ἡ λαμπὰς ἐσβύνετο τελευταία εἰς τὸ τρέξιμον, ἐφαίνετο νικήτρια καὶ ἐλάμβανε στέφανον.

Τὸ μέρος τὸ διωρισμένον διὰ τὸ τρέξιμον ὠνομάζετο στάδιον, ὅπου καὶ ἄλλοι ἀγῶνες ἐτελοῦντο.

Ὁ δίσκος ἢ τὸ ρίψιμον τῆς πέτρας, ἦτο λίθος ἢ μόλυβδος ἢ σίδηρος βαρὺς ἔχων σχῆμα φκιῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλειστον, τὸν ὁποῖον ὅσοι ἐρρίπτον μικρότερα ἢ ὑψηλότερα ἐβραβεύοντο.

Τὸ ἄλμα ἢ πήδημα ἦτο γύμνασμα πολυειδές· ἦτο δὲ προσδιωρισμένον τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ πηδήσωσι καὶ τὸ μὲν σημεῖον ὁπόθεν ἔπρεπε νὰ ἀρχίσωσιν ὠνομάζετο βατήρ, τὸ δὲ μέρος ὅπου ἔπρεπε νὰ φθάσωσι σκάμμα· διότι εἶχον ἐσκευασμένον χάνδακον, τὸν ὁποῖον πολλοὶ ἐπιτήδαιοι καὶ ἐλαφροὶ ὑπερπηδῶν συγγρόνως διὰ τοῦτο καὶ ἐπεκράτησε παροιμία δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κἀμῖουσι περισ-

σύτερα τοῦ πρέποντος, ὅτι πηδῶσιν ὑπὲρ τὰ ἔσκαμ-
μῆνα.

Ἐάν, ὦ φίλοι παῖδες, ἤθελον νὰ σᾶς περιγράψω ὅλα τὰ
γυμνάσματα τῶν προγόνων μας Ἑλλήνων, ἔπρεπε νὰ γεμί-
σω ὀλόκληρον βιβλίον· ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σᾶς
εἶπω εἶναι τοῦτο, ὅτι ἂν καὶ οἱ διάφοροι οὔτοι ἀγῶνες ἔκα-
μνον πολλάκις καὶ γονεῖς, καὶ ἀδελφούς, καὶ τέκνα καὶ συγ-
γενεῖς νὰ πενηθορῶσι, διὰ τὰ συμβαίνοντα δυστυχήματα,
πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλάς χρεωστῆται τὸ
περισσότερον μέρος τῆς δόξης τῆς εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας·
διότι τὰ διάφορα γυμνάσια ἐκεῖνα ἔκαμνον ἰσχυροὺς καὶ ῥω-
μαλαίους τοὺς πολίτας, καὶ ἱκανοὺς νὰ ὑποφέρωσι πᾶσαν κα-
κοπάθειαν, καὶ νὰ ἦναι ἀτρόμητοι εἰς τοὺς κινδύνους. Δὲν
κατεγίνετο δὲ εἰς αὐτὰ μόνον ὁ ἀπλοῦς λαός, ἀλλὰ καὶ οἱ
σοφοί, καὶ οἱ πεπαιδευμένοι· διὰ τοῦτο βλέπομεν, ὅτι ὁ Σω-
κράτης, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε διόλου πολεμικὸν χαρακτῆρα, καὶ
τοῦ ὁποίου τὸν βίον ἐμάθετε προηγουμένως, ὄχι μόνον ἀν-
δρείως ἐμάχετο εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἔσωζε καὶ
τοὺς φίλους του ἀπὸ τὸν κίνδυνον, καθὼς ἔτυχε νὰ σώσῃ τὸν
Ἀλκιδιάδην εἰς μίαν μάχην· καὶ αὐτὸς ὁ Σόλων ὁ περίφημος
καὶ σοφὸς νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων πολλάκις ἐξεστράτευσεν
ὑπὲρ τῆς πατρίδος του· ἔτι δὲ καὶ πλείστοι ἄλλοι τοιοῦτοι.

Ἡ γυμναστική, ἀγαπητά μου παιδιά, ἐθεωρεῖτο ἀναγκαῖα
εἰς τοὺς προγόνους μας, διότι εἶχον τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ὅτι
εἰς ὑγιᾶς σῶμα ἐνοικεῖ ὑγιᾶς νοῦς· δηλαδή, ὅταν
τὸ σῶμα δὲν πάσχη, τότε ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ συλλογι-
ζηται ἐλευθέρως χωρὶς νὰ περισπᾷ τὸν νοῦν του εἰς τὰ πά-
σχοντα μέλη τοῦ σώματος· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν πάσχη εἰς κανέν
μέλος, ἢ ὅλη ὁμως κατάστασις τοῦ σώματός του εἶναι καχε-
κτική καὶ ὄχι τοιαύτη, ὥστε νὰ τὸν κάμνη φαιδρὸν καὶ εὐ-

θυμον. Διὰ τοῦτο πόσοι νέοι, οἵτινες ἦσαν ἐπιμελεῖς εἰς τὰ
μαθήματά των καὶ ἐπρόκοψαν, μόλις ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τὴν
Εὐρώπην, ὅπου μετέβησαν διὰ νὰ τελειοποιηθῶσιν, εὐθὺς
ἀπέθανον· τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι γυμνάζοντες μόνον τὸν
νοῦν καὶ διόλου τὸ σῶμα δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀνθέξωσιν εἰς
τοὺς νοερούς κόπους.

Σᾶς προτρέπω λοιπόν, μικροὶ μου ἀναγνώσται, νὰ κατα-
γίνησθε, ἐκτὸς τοῦ περιπάτου, καὶ εἰς ἄλλα διάφορα γυμνα-
σματα, τὰ ὁποῖα ὁ διδάσκαλος ἤθελε σᾶς δεῖξει.

Καὶ τοιαῦτα μὲν γυμνάσια ὑπάρχουσι ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθή-
νας καὶ δημόσια δύο ἢ τρία, καὶ εἰς ἰδιωτικά σχολεῖα. Πρὸς
δὲ τούτοις καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουσι, μάλ-
ιστα τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τοῦ κυρίου Χρυσοχοΐδου εἰς Πάτρας
ἔχει συστημένον ἀξιόλογον γυμναστικὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν
ἐνὸς τῶν ἱκανωτέρων ὑπαξιωματικῶν τῶν πυροσβεστῶν.

Ἦθελε δὲ εἶσθαι εὐχῆς ἔργον, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐλάμ-
βανε πρόνοιαν νὰ συστηθῇ ἐν γυμναστήριον εἰς ἕκαστον Ἑλ-
ληνικὸν σχολεῖον, καθὼς καὶ εἰς ἕκαστον ἀλληλοδιδασκτικόν.
Πρὸς δὲ τούτοις νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸν μάθημα ἡ γυμνα-
στική, ὅπου διασκεδάζοντες οἱ μαθηταὶ θέλουσι γυμνάζει τὸ
σῶμά των, καὶ ἀποφεύγει τόσας κακὰς ἐξεις, τὰς ὁποίας ἀ-
ποκτῶσιν εἰς τοὺς δρόμους βλέποντες τὸ παράδειγμα τῶν
κακῶν καὶ παραλυμένων παιδίων.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΩΝ

Κρόνος καὶ Ἰανός.

(συνέχεια ἐξ ἀριθ. 33).

Ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ ἢ Ἐστία ἐγέννησαν πολλὰ τέκνα ἐκ τῶν
ὀπιῶν τὰ περισσότερα ἄζια λόγου εἶναι ὁ Τιτὰν καὶ ὁ Κρόνος.

Ὁ Κρόνος οὗτος δὲν ἦτο καλὸς υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα του· διότι συνομάσας μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν του, ἐπροξένησε τοιαῦτα κακὰ εἰς τὸν πατέρα του, ὥστε ἀπὸ τὴν λύπην του ὁ Διὸς τυχεῖς κατέβη εἰς τὸν τάφον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ὁ Τιτᾶν, ὡς πρωτότοκος υἱὸς τῆς οἰογενεῖας, ἔπρεπε νὰ ᾔηκε καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ὅλου· ἀλλ' ἡ μήτηρ των, ἡ ὁποία ἐπροτίμα τὸν δευτερότοκον υἱὸν τῆς Κρόνον, ἐπειδὴ τὸν ἠγάπα, διὰ τῶν θωπευμάτων καὶ τῶν παρακλήσεών της ἔπεισε τὸν Τιτᾶνα νὰ παρχωρήσῃ τὸ κράτος εἰς τὸν ἀδελφόν του Κρόνον, μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως, ὅτι καὶ οὗτος δὲν ἤθελεν ἀναθρέψῃ ποτὲ ἄρρενα τέκνα, ὥστε ἡ βασιλεία νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὸν Τιτᾶνα ἢ τοὺς ἀπογόνους του· δι' ὃ ὁ Κρόνος ὑπεσχέθη νὰ καταπίνῃ ὅλα τὰ ἄρρενα, τὰ ὁποῖα ἤθελε γεννᾶ ἢ γυνὴ καὶ ἀδελφὴ του 'Ρέα.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη, βέβαια, νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ταῦτα εἶναι παραδόξος μῦθος, διότι ποτὲ δὲν ὑπάρχει πατὴρ τόσον βάρβαρος, ὥστε νὰ τρώγῃ τὰ τέκνα του, ἐκτὸς μόνον τῶν κροκοδείλων, ἐάν ἐνθυμηθεῖς, ὅτε σᾶς ἐδιηγήθην τὴν φυσικὴν των ἱστορίαν. Ἀλλὰ θὰ καταλάβητε κάλλιον τὴν ἔννοιαν τοῦ μύθου τούτου, ὅταν μάθητε, ὅτι ὁ Κρόνος σημαίνει τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος τρώνει κατατρώγει τὰ τέκνα του, ἐπειδὴ οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε ζῶα, οὔτε κανὲν πρᾶγμα τοῦ κόσμου τούτου δύναται νὰ ὑπάρχῃ αἰωνίως.

Ἐν τούτοις ἡ 'Ρέα, ὡς κλητὴ μήτηρ, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ λυπηταὶ βλέπουσα τὸν σύζυγόν της νὰ κατατρώγῃ ὅλα τὰ ἄρρενα καὶ ν' ἀφήνῃ τὰ θήλεκ τέκνα της. Ἐστοχάσθη λοιπὸν νὰ καταφύγῃ εἰς κρυφίαν πανουργίαν· ὅθεν ὅτε ἐγέννησε τὸν Δία, ἐσπαργάνωσε ἕνα μέγαν λίθον ὡς βρέφος μὲ πολλὰ ἐπιτήθειον τρόπον διὰ νὰ προσφέρῃ αὐτὸν εἰς τὸν Κρόνον, ὁ ὁποῖος ὀσφρακνόμενος ὡς λάμια τὴν νεαρὰν σάρκα τοῦ τέκνου του ἐπρῶσμενον ἀνυπομόνως τὴν σιγμὴν διὰ νὰ τὸ καταβροχθίσῃ· ἡ λαίμαργία ὅμως τὸν ἔκαμε νὰ μὴ αἰσθανθῇ, ὅτι ἀντὶ παιδίου κατέπιε λίθον. Ἐννοεῖται, παιδί μου, ὅτι ἡ 'Ρέα δὲν ἠδύνατο νὰ φυλάττῃ πολὺν καιρὸν κρυμμένον τὸ βρέφος· ὅθεν φοβουμένη μήπως ὁ Κρόνος ἀκούσῃ τοὺς κλαυθμηρῆ-

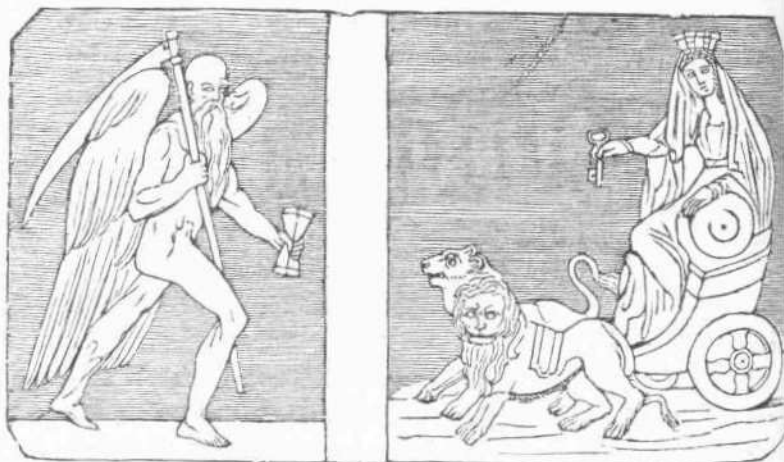
σμῶς, ἔστειλε τὸν Δία εἰς τὴν νῆσον Κρήτην, ὅπου δύο Νύμφαι ἀνέθρεψαν αὐτὸν μὲ τὸ γάλα μιᾶς αἰγῆς Ἀμαλθείας ὀνομαζομένης· εἰς τὴν ἰδίαν νῆσον ὑπῆρχε καὶ ναὸς τῆς Κυβέλης, τῆς ὁποίας ἦσαν ἱερεῖς οἱ Κορύβαντες ἢ Κούρητες. Οὗτοι κροτοῦντες τύμπανα καὶ ὄργανα χάλκινα ἀρμονικῶς, καὶ τραγωδοῦντες καὶ χορεύοντες εὐτάκτως ἐθορύβουν τοιουτοτρόπως, ὥστε δὲν ἄφηναν τὸν κλαυθμὸν τοῦ βρέφους· νὰ φθάνῃ εἰς τὰ ὦτα τοῦ Κρόνου. Κατόπιν ἡ 'Ρέα ἐγέννησε καὶ τὸν Ποσειδῶνα καὶ τὸν Πλούτωνα, τοὺς ὁποῖους ἀνέθρεψε κρυφίως.

Ὁ δὲ Τιτᾶν μαθὼν τὴν γενομένην ἀπάτην καὶ πανουργίαν, καὶ λαθὼν τοὺς υἱούς του Τιτᾶνας ἐκίνησε πόλεμον κατὰ τοῦ παραβάτου ἀδελφοῦ του, καὶ νικήσας αὐτὸν συνέλαβε καὶ ἐφυλάκισε μετὰ τῆς 'Ρέας εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, ὅπου ἤθελον μένει αἰωνίως ἐν ὁ υἱὸς των Ζεὺς δὲν τοὺς ἐλευθέρωνεν. Καὶ τρώνει οὗτος μεγαλώσας ἐξεστράτευσεν κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ Τιτᾶνος· καὶ τοῦτον μὲν ἐνίκησε, τοὺς δὲ γονεῖς του ἐλύτρωσεν. Οὕτω λοιπὸν ὁ Κρόνος ἀνέκτησε πάλιν τὸν θρόνον του, ἀλλὰ μαθὼν, ὅτι εἰς τῶν υἱῶν του ἤθελε τὸν ἐκθρονίσαι, καὶ ὑποπεύων τὸν Δία ὡς περισσώτερον φιλόδοξον ἐμελέτησε νὰ τὸν καταστρέψῃ. Ὅθεν παροργισθεὶς ὁ Ζεὺς διὰ τὴν τοιαύτην ἀνομίαν, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐκθρονίσας αὐτὸν γίνεται κύριος τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Κρόνος, ὁ ὁποῖος ἐπαθεν ἄξια τῶν ὄσων ἐπραξεν εἰς τὸν πατέρα του Οὐρανόν, ἀποβληθεὶς ἐκ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας κατέφυγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου εὗρε λαμπρὰν ὑποδοχὴν εἰς τὰ παλάτια τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως Ἰαννοῦ, ὅστις ἐβασίλευε τότε εἰς τὸ Λάτιον, δηλ. τόπον καταφυγῆς.

Ἐκεῖ δὲ ὁ Κρόνος βοηθούμενος ἀπὸ τὸν φίλον του Ἰαννὸν ἐσύστησεν ἕν μικρὸν βασίλειον, καὶ κατέστησε τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου ἐκεῖνου τόσον εὐτυχεῖς, ὥστε ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ δύο οὗτοι ἡγεμόνες ἐβασίλευον ὀνομάζεται συνήθως Χρυσοῦς Αἰὼν, διότι τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν πρᾶοι καὶ ἐνάρετοι, καὶ κανεὶς δὲν ἐστοχάζετο νὰ βλάψῃ τὸν πλησίον του.

Ἐπειδὴ δὲ σὰς ἀνέφερον περὶ τοῦ βασιλέως Ἰανοῦ, μικροὶ μου φίλοι, πρέπει νὰ ἐνθυμησθε βεβαίως, ἐὰν ἀνέγνωτε τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν, τὸν θεὸν ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ὁ ναὸς εἶς τὴν Ῥώμην ἔμεναν ἀνοικτὸς ἐν καιρῷ πολέμου, καὶ ἐκλείετο ἐν καιρῷ εἰρήνης. Εἶναι δὲ αὐτὸς ὁ ἀγαθὸς βασιλεὺς, τὸν ὁποῖον μετὰ θάνατον οἱ Ἑτρουροὶ καὶ οἱ Λατῖνοι, ἐπὶ τῶν ὀπίωιν ἐβασίλευεν, ἐτίμησαν ὡς θεόν· ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὠνομάσθη ὁ πρῶτος μῆν τοῦ ἔτους Ἰανουάριος· τὸ δὲ Ἰανίκουλον ὄρος ἐν ἐκ τῶν ἐπτὰ τῆς Ῥώμης ἦτο ἀφιερωμένον εἰς αὐτόν· ἐπειδὴ δὲ ἐθεωρεῖτο ὡς εἶς ἐκ τῶν ἡπιωτέρων καὶ συνεωτέρων θεῶν, ἦτο ἀνατεθειμένη εἰς αὐτόν ἡ ἐπαγρύπνησις ἐκάστης οἰκίας, ἡ ὁποία Λατινιστὶ ὀνομάζεται Ἰάνουα, διὰ νὰ προφυλάττῃ τοὺς κατοικοῦντας εἰς αὐτὴν ἀπὸ πᾶν κακόν. Ἐζωγραφεῖτο δὲ μὲ δύο πρόσωπα διὰ νὰ παραστήσωσι ὅτι ἐγνώριζε τὸ παρελθὸν καὶ προγγίνωσκε τὸ μέλλον· διότι ἔλαθε τῶντι τὸ δῶρον τοῦτο ἀπὸ τὸν Κρόνον, ὅτε τὸν ὑποδέχθη εἰς τὸ βασιλείαν του, ὡς ἀμοιβὴν τῆς καλῆς ὑποδοχῆς πρὸς αὐτόν.

Τῆ ἀληθείᾳ, καλοὶ μου φίλοι, ὁ Ἰανὸς δὲν ἦτο ὁ μόνος μεταξὺ τῶν θεῶν, ὁ ὁποῖος εἶχεν αὐτὴν τὴν φροντίδα, διότι εἰς πᾶσαν οἰκίαν ἦταν καὶ ἄλλοι μικροὶ θεοὶ ὀνομαζόμενοι Λάρητες καὶ

Πενᾶται, οἱ ὁποῖοι εἶχον κάποιαν σχέσιν μὲ τοὺς Καθεῖρους τῆς Αἰγύπτου.

Καὶ οἱ μὲν Λάρητες ἦσαν φύλακες τῆς οἰκίας, καὶ τοὺς παρίστανον ὑπὸ τὴν μορφήν σκύλων, διότι τὸ πιστὸν τοῦτο ζῶον, διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τῶν γαυγυσμάτων του ἀπομακρύνει τοὺς κλέπτας. Οἱ δὲ Πενᾶται ἦσαν θεοὶ τῆς παρεστίας τῶν οἰκων, δηλ. τοῦ τόπου ὅπου ἡ οἰκογένεια ἐφύλαττε τὸ ἱερὸν πῦρ. Παριστάνοντο δὲ οἱ Πενᾶται ὡς δύο νέοι καθήμενοι καὶ κρατοῦντες λόγχην, ἐμπροσθεν δὲ εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν ἔκειτο μέγας σκύλος. Τοὺς ἔθετον εἰς τὸν πλέον ἀπόκρυφον τόπον τῆς οἰκίας, ὅπου ὑπῆρχεν ἐνώπιόν των ἀναμμένος λύχνος πάντοτε. Ἐκάστη Ῥωμαϊκὴ οἰκογένεια εἶχεν ἰδιαιτέρους Πενᾶτας, τοὺς ὁποῖους μετέφερε μεθ' ἑαυτῆς, ὅτε μετακομιζέτο εἰς ἄλλην οἰκίαν, ἐνῶ οἱ Λάρητες δὲν ἤλλαζον κατοικίαν. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχον καὶ Λάρητες ἐπιφορτισμένοι τὴν φύλαξιν τῶν δημοσίων ὁδῶν, καὶ τῶν τριόδων, καὶ τῶν ἀγρῶν, καὶ τῶν πλοίων· τὰ ἀγάλματά των ἐφαίνοντο παντοῦ, οἱ δὲ δούλοι, ὅτε ἐλευθερώνοντο ἀπὸ τοὺς κυρίους των ἀφιέρωναν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀλύσους των, χάριν εὐγνωμοσύνης.

Τώρα λοιπόν, ὅταν ἀπαντήσητε εἰς κανὲν ἱστορικὸν βιβλίον, ὅτι πρόκειται περὶ οἰκείων θεῶν, θὰ ἤξεύρετε βέβαια, ὅτι τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Λάρητες καὶ οἱ Πενᾶται.

Ἡ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΙΘΟΣ.

(Συνέχεια ἴδ. ἀριθ. 33.)

Ἐνθυμοῦνται βέβαια οἱ μικροὶ μου ἀναγνώσται, ὅτι διεκόπη ἡ διήγησις τῆς φιλοσοφικῆς λίθου, εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ πατὴρ δίδει παραγγελίας εἰς τὸν Ἀπόστολον διὰ τὸ ταξιδεῖόν του, καὶ ζητεῖ ἀπ' αὐτόν ὑπόσχεσιν, ὅτι θέλει φυλάξει αὐτὰς τὰς παραγγελίας.

Τὸ παιδίον συγκεκινημένον ἐκ τῶν λόγων τοῦ πατρὸς δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκριθῆ, ἀλλ' ἐναγκαλισθεὶς τὸν πατέρα του

ἔφιλησε τὴν δεξιάν του, τὸ δὲ φίλημα ἐκεῖνο ἦτο γεμάτον ὑποσχέσεων, τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν ἠθέτησε.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ἀπόστολος ἠσθάνετο πολλὴν περηγορίαν, διότι εἰς ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀπεχωρίζετο δὲν εἶχε προξενήσει καμμίαν θλίψιν. Ἀναχωρῶν δὲν εἶχε χρεῖαν νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ἀλλ' ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην του εὐχάριστα πράγματα. Ἐνθυμεῖσθε τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην τῆς συνειδήσεως, παιδιά μου, καὶ ὅταν πρόκηται νὰ φιλονεικήσητε μὲ τὰς ἀδελφάς σας, ἢ νὰ λυπήσητε τοὺς ἀδελφούς σας, συλλογίζεσθε πρότερον. Φέρεσθε πρὸς αὐτοὺς πάντοτε, ὡς ἐὰν ἐμέλλετε νὰ ἀποχωρισθῆτε ἀπ' αὐτοὺς μετ' ὀλίγον· διότι ὅσον ὀλίγον καὶ ἐὰν ἠθέλετε τοὺς λυπήσει, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀποχωρισμοῦ σας θὰ αἰσθάνησθε αὐτὸν πολὺ πικρότερον ἔνεκα τοῦ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ὁ πατήρ του δὲν ἐπεριδιάβασε κατὰ τὴν συνήθειάν του ὑποκάτω εἰς τὰς λεύκας, ἢ ἀδελφή του Μαρία δὲν ἐπότισε τὰ ἄνθη τῆς, καὶ ἡ ἄμαξα ἔφερε μακρὰν τὸν νέον μας ὀδοιπόρον, τοῦ ὁποίου ἡ θλίψις διεσκεδάσθη ὀλίγον ἐκ τῆς καθ' ὁδὸν θέας διαφόρων τόπων.

Οὕτω δὲ περιφέρων τὰ βλέμματά του ἐδῶ καὶ ἐκεῖ δὲν ἐπρόσεχε τί συνέβαιεν ἐντὸς τοῦ λεωφορείου. Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ προσέχη, καὶ εὐθὺς εἰς τὸν πρῶτον σταθμόν, ὅπου ἔμελλον νὰ ἀλλάξωσι τοὺς ἵππους ἐκατάλαβε τὸ λάθος του. Διότι ὅτε ἠθέλησε νὰ πληρώσῃ τὴν θέσιν του, ἔχωσε τὰ χεῖρας εἰς τὰ θυλάκιά του διὰ νὰ ἐκβάλῃ τὸ ὠραῖόν του βαλάντιον, τὸ ὁποῖον ἡ μὲν ἀδελφή του ἐκέντησεν, ὁ δὲ πατήρ του ἐγέμισε μὲ τὰ ὀλίγα χρήματά του. Ἄλλὰ τὸ βαλάντιον ἐκεῖνο δὲν εὐρέθη καὶ φαίνεται, ὅτι ἡ τὸ ἔκλειψαν ἢ τὸ ἔχασε καθ' ὁδόν. Καὶ ἐλυπήθη μὲν ὁ ἄμαξηλάτης διὰ τὸ περιστατικὸν ἐκεῖνο·

ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν κανένα. Ὅθεν ἀνεχώρησεν ἀφήσας τὸ ταλαίπωρον παιδίον καταλυπημένον.

ὦ! ἀγαπητοί μου φίλοι, πόσον ὁμοιάζουσι τὰ ὄνειρατα, τὰ ὁποῖα βλέπετε ἐνίοτε εἰς τὸν ὕπνον σας μὲ ὅ,τι ἔπαθε τότε ὁ Ἀπόστολος! Κατ' ἀρχὰς μὲν κατεντροπιάσθη ἐνώπιον τῶσων συνταξιδιωτῶν, ἔπειτα σηκωθείς ἠρεύνησεν εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ δρόμου, καὶ ἀφοῦ ἐδεβαυώθη, ὅτι εἰς μάρτην ἐζήτηί τὸ βαλάντιον ἐκεῖνο, ἐκάθησε πλησίον χανδακίου τινὸς καὶ ἔκλαιε πικρῶς.

Ἄλλ' ὁ ἥλιος ἐδύσεν ὀπισθεν τοῦ πλησίον λοφίσκου, τὰ διάφορα πράγματα μόλις διεκρίνοντο, καὶ ὁ καυμένος ὁ Ἀπόστολος ἀνετριχιάζεν ἀκούων τὰς φωνὰς νυκτοπουλιῶν τινῶν. Ὁ τρόμος ὅμως ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠσθάνθη τότε, καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ σκεφθῇ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ, τὸν ἐνίσχυσαν. Ὅθεν ἐσπόγγισε τὰ δάκρυά του, ἐσηκώθη, καὶ προσηλώσας πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰ γλυκέα καὶ παρακλητικὰ βλέμματά του, ἐφαίνετο προσευχόμενος μυστικῶς. Ἐπειτα χαμηλώσας αὐτὰ πρὸς τὴν γῆν, παρετήρησε μακρόθεν τὴν κορυφὴν κωδωνοστασίου. Ἡ θέα αὕτη τὸν ἐνεψύχωσε περισσότερο καὶ εἶπεν. «Ἐξάπαντος ἐκεῖ πέραν πρέπει νὰ κατοικῇ ἱερωμένος τις, ὃς ὑπάγω νὰ κτυπήσω τὴν θύραν του, καὶ εἶμαι βέβαιως, ὅτι θὰ μὲ δεχθῇ· διότι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπεν, ὅτι ὅστις κρούει τὴν θύραν τοῦ ἀνοίγουσι.» Ταῦτα εἰπὼν διευθύνθη μετὰ πεποιθήσεως εἰς τὸ πρεσβυτέριον, ὅπου τῶντι ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς τὸν ὑπεδέχθη φιλοφρόνως, καὶ ἐνθαῤῥύνας αὐτὸν τὸν ἐφιλοξένησεν. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἀπόστολος ἔμενεν εὐχαριστημένος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου· ἀλλὰ δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ σκοπὸς του, ἔπρεπε νὰ ἐπιδιώξῃ ὅσα προεσχεδίασε περὶ τοῦ μέλλοντός του, καὶ περὶ τούτου ἐξεμυστηρεῦθη εἰς τὸν εὐεργέτην του λέγων.

« Ω! ἐὰν ἠδυνάμην νὰ γλυτώσω ἐν τοῦλάχιστον χρυσοῦν, νόμισμα. »

— Καί τί ἤθελες κάμει μὲ ἐν χρυσοῦν νόμισμα, τέκνον, ἐνῶ μέλλεις νὰ διατρέξης τόσας λεύγας;

— Ἦθελον μιμηθῆ τόσους νέους συμπατριώτας καὶ συνηλικιώτας μου, οἱ ὅποιοι περιηγοῦνται ὀλόκληρον τὴν Γαλιάν· εἶμαι καὶ ἐγὼ νέος καὶ ῥωμαλαῖος καθὼς καὶ αὐτοί, διατί νὰ μὴ ὑπάγω πεζῶς εἰς τὸ Λυόν; »

Ὁ ἱερεὺς συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θάρρους τοῦ νεανίου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ τόσον ἐπιθυμητὸν χρυσοῦν νόμισμα, εὐλόγησεν, ἀπέστειλε, καὶ συνώδευσε διὰ τοῦ βλέμματος τὸν νέον ὁδοιπόρον, ὅστις μακρόθεν ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα ἐστρέφετο καὶ τὸν ἐχαιρέτα διὰ τῆς χειρός.

Ὁ καιρὸς ἦτο ἐξαιρετός, τὰ δένδρα ἐσκίαζον τὸν δρόμον μὲ τὰς παχείας σκιὰς των, καὶ τὰ τραγῳδία τῶν θεριστῶν ἤκούοντο. Ὁ δὲ νέος ταξειδιώτης ἐπορεύετο ποτὲ μὲν μὲ χωρικούς, ποτὲ δὲ μὲ ποιμένας, οἱ ὅποιοι ἔδοσκον τὰ ποιμνιά των. Ἄλλ' ὅλαι αἱ ἡμέραι δὲν εἶναι πάντοτε ὠραῖαι. Ὅθεν αἰφνης ὁ οὐρανὸς ἐσκοτίησεν, καταιγὶς ἐπρομηγύετο, καὶ ἡ βρογῆ ἐπιπτεν ἄφθονος, εἰς δὲ τοὺς ἀγρούς μόνον αἱ χελιδόνες ἐφαίνοντο. Ὁ Ἀπόστολος ἠσθάνετο μεγάλην κούρασιν, καὶ ἐφαίνετο, ὅτι ἔχασε τὸ θάρρος του· ἀλλ' ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. « Ἰδοὺ αἱ βάρτοι, περὶ τῶν ὁποίων μοῦ προεῖπεν ὁ πατήρ μου· ἄς προχωρήσω λοιπόν, καὶ ὁ οὐρανὸς θὰ γίνῃ πάλιν αἴθριος. »

Ὁ ἀγαθὸς νεανίας ἐταξείδευσεν ἤδη εἰκοσιπέντε ἡμέρας ἕξαστα πρωϊαντινὰ ἐστάθη βλέπων μακρόθεν ἐκκλησίαν τινα καὶ ἀναγνωρίσας, ὅτι ἦτο τῆς Παναγίας· « Ἰδοὺ τὸ Λυόν, ἀνέκραξε μὲ χαρὰν ἰδοὺ ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας! Ὅα ἔμω τῶρα εἰς τὴν νέαν μου πατρίδα, ὅπου θὰ εὕρω τοῦ πατρός μου τὴν φιλικὴν οἰκογένειαν, ἡ ὁποία βέβαια μὲ προσμένει. » Τότε παρευθὺς ἐλησμόνησε τοὺς κόπους του, συλλογιζόμενος ὅτι τὸ Λυόν ἦτο τόσον πλησίον! Ἄλλὰ φεῦ! Πλησιέστερα εὕρισκετο νέα θλίψις, καὶ τὸ δυστυχὲς παιδίον ἦτο ἀκόμη πολὺ μακρὰν τῆς εὐτυχίας.

Πλησιάζων ὁ νεανίας παρετήρησε μὲ ἐκπληξίν του πλῆθος ἐργατῶν μὲ κατηρῆ πρόσωπα, οἱ ὅποιοι διευθύνοντο ἕκαστος κατὰ τύχην, ὡς ἐὰν ἐκυνηγοῦντο. Προχωρήσας δὲ πρὸς αὐτοὺς ἠρώτησε τὸν δρόμον τῆς Γουίλλοτέρας.

« Φίλε μου, τοῦ ἀπεκρίθησαν, τὸν δρόμον τοῦτον εὐκόλως μὲν δύνασαι νὰ τὸν ἴδῃς, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ τὸν διαβῆς. Βλέπεις τὰς περιστροφὰς αὐτὰς τοῦ καπνοῦ, αὐτὰς τὰς μαύρας καὶ κρημνισμένας οἰκίας, δὲν συμπεραίνεις τίποτε ἐκ τούτου; Αἱ! λοιπὸν αὐτὰ εἶναι τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐπαναστάσεων!

— Καὶ ἡ οἰκία τοῦ Κυρίου Πεδινοῦ;

— Καὶ αὕτη κατεστράφη· διὰ τοῦτο ὁ ἰδιοκτήτης μετέβη εἰς τὰ Παρίσια ὅπου εἶχε μικρὸν ἐμπορικὸν κατάστημα, παράρτημα τοῦ καταστραφέντος, τὸ ὁποῖον ἡ πυρκαϊὰ δὲν ἔφθασε νὰ καταστρέψῃ.

« Ω! Ποῖος δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν κατάστασιν τοῦ δυστυχῆς Ἀποστόλου; Πόσον ἠθέλετε λυπηθῆ ἐὰν τὸν ἐβλέπετε πορευόμενον ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ πληροφορηθῇ, ἂν τῶντί ἦσαν ἀληθινὰ ὅσα ἤκουσεν. » Ἐπειτα σταθεὶς εἰς τι μέρος, ἤρχισε νὰ σκέπτηται τὸ μέγεθος τῆς νέας του δυστυχίας. Καίων ἐκ τοῦ πυρετοῦ, καὶ καταπεπονημένος ἐκ τῆς λύπης, ἔδλεπε φανερὰ τὸν θάνατον. Ὁ νοῦς του ἐπέταξε πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ ἐσυλλογίσθη τὴν ἀνησυχίαν του· τοῦ ἐφαίνετο δέ, ὅτι ποτὲ δὲν τὸν ἠγάπησε τόσον πολὺ, ὅσον τότε, διότι ποτὲ δὲν ἦλθεν εἰς τοιαύτην ἀνάγκην νὰ τὸν ἀποχωρισθῇ διὰ παντός. « Ω! Παναγία Παρθένε! ἔλεγεν, ἐπίσκεψαι τὸν δοῦλόν σου, καὶ ὁδήγησον αὐτὸν τί νὰ κάμῃ! Ἔχε θάρρος, τοῦ εἶπε μυστικῶς ἡ μήτηρ τῶν τεθλιμμένων, καὶ ἐλπίζε. » Ὁ Ἀπόστολος ἐπεθύμει πολὺ νὰ λάβῃ θάρρος, ἀλλ' ἦτο τόσον κουρασμένος, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του. Τέλος πάντων κατέβαλε τελευταίαν προσπάθειαν, ἐκύτταξε μετὰ θλίψεως τὰ ὅσα τοῦ ἔμεναν χρήματα, καὶ ὑπῆγε νὰ περάσῃ τὴν νύκτα εἰς ἕν ἔρημον σχεδὸν ξενοδοχεῖον. Νῦν μικρὰ! νῦν ἀγωνίας ἡ-

το εκείνη, ἡ ὁποία παρῆλθε μὲν, ἀλλὰ χωρὶς ὠ ἀφήση οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παρηγορίαν εἰς τὸν μικρὸν ξένον.

Ἄλλὰ καθὼς ἡ εὐτυχία, οὕτω καὶ ἡ θεία ἔμπνευσις ἔρχεται εἰς καιρὸν ἀνέλπιστον· τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὶ ὁ δυστυχῆς ἦτο ἀκουσθὲν εἰς τὸ παρῆλθον τοῦ δωματίου του, καὶ ἐθεώρει ἐνώπιόν του, καὶ ἐσκέπτετο χωρὶς νὰ ἤξεύρη καὶ αὐτὸς οὔτε τί ἐθεώρει, οὔτε τί ἐσυλλογίζετο.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην στρατιῶται ἀναχωροῦντες ἐκ τῆς πόλεως διευθύνοντο, ὡς ἔλεγον, εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὰ Παρίσια. Νέος στοχασμὸς ἀνέβη ἑξαφνα εἰς τὸν νοῦν τοῦ Ἀποστόλου, ὅστις ἀδιστακτικῶς ἐπορεύθη πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ.

« Ἀξιωματικέ, τοῦ εἶπεν, ὑπάγετε εἰς Παρισίους· καὶ ἐγὼ ἐκεῖ μέλλω νὰ ὑπάγω, διότι ἡ οἰκία, εἰς τὴν ὁποίαν ἦλθον διὰ νὰ λάβω ὑπηρεσίαν, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐδῶ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν γνωρίζω τὸν δρόμον, σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφήσης νὰ παρακολουθῶ τὸ τάγμα σας, καὶ πιστεύσον, ὅτι δὲν θὰ σὰς ἐνογλήσω διόλου. Μάλιστα ὅταν στέκησθε εἰς κανὲν μέρος διὰ ν' ἀναπαυθῆτε θὰ προσπαθῶ νὰ φαίνομαι χρήσιμος εἰς τινα. »

Καὶ πῶς νὰ μὴ συγκινηθῆ τις ἐκ τοιαύτης ἀγαθῆς προαιρέσεως;

« Μικρέ μου φίλε, τοῦ εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς, δὲν δυνάμεθα νὰ σὲ συμπαράλαβωμεν μετὰξὺ ἡμῶν· ἀλλ' ἀκολουθεῖ κατόπιν, καὶ θέλομεν σὲ προσέχειν ὅταν δὲ σταθμεύωμεν εἰς τινα πόλιν, θὰ σοῦ δίδωμεν νὰ τρώγῃς. »

Τὴν πρότασιν ταύτην περδεύθη ὁ Ἀπόστολος μὲ καρδίαν γεμάτην ἀπὸ εὐγνωμοσύνης· τοῦ ἐφάνη μάλιστα, ὅτι ἠσθάνετο καὶ κάποιαν χαρὰν.

Ἴδου πάλιν ἐπιχειρεῖ νέαν ὁδοιπορίαν καὶ μακρὰν ὅσον ἡ πρώτη· ἀλλὰ μὴ ἀνησυχεῖτε πλέον δι' αὐτόν, διότι εἰς τὸ ἐξῆς εὐρίσκεται ἐν τῷ μέσω καλῶν ἀνθρώπων· οἱ στρατιῶται εἰς τοὺς ὁποίους ἐνεπιστεύθη θέλουσιν ἀνακουφίσει τὸ βῆρος τῶν κόπων του. Καὶ ἄλλοτε μὲν παρακαλοῦσαι δι' αὐτὸν ἀγρονόμον τινα διὰ νὰ τὸν δεχθῆ εἰς τὸ ἀμάξι του ἕως

εἰς τὴν πλησίον πόλιν· ἄλλοτε καμμίαν χωρικὴν διὰ νὰ τοῦ κάμῃ θέσιν εἰς τὸ ἀμάξι της. Τοιουτοτρόπως δὲν ἔπαυον νὰ τὸν περιποιοῦνται, ἕως οὐ τέλος πάντων διέβησαν καὶ τὸν τελευταῖον σταθμὸν, καὶ παρετήρησαν μακρόθεν τὰ Παρίσια. Παρίσια! πόλις τῶν ὀνείρων καὶ τῶν ματαίων ἐλπίδων, ἀλλὰ καὶ πόλις τῆς δόξης καὶ τῆς εὐτυχίας. Ὁ δὲ Ἀπόστολος ἀπεχωρίσθη μετὰ λύπης ἀπὸ τοὺς νέους του φίλους, καὶ ἐμβῆκε συγκεκινημένος εἰς τὴν μεγαλόπολιν ἐκείνην.

Εἰς πᾶν βῆμα, τὸ ὁποῖον ἔκαμνε, παρετῆρει νέα πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁμως ἐπεφυλάχθη νὰ θαυμάσῃ κατόπιν· καὶ ἔτρεξε νὰ εὔρη τὸν πατρικὸν φίλον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτηε προσασίαν. Εἰς τὰς ἐξ Μ. Μ. ἦτον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐμποροῦ, ὅστις δὲν τὸν ἐπρόσμενε μὲν πλέον, ἀλλὰ τὸν ὑπεδέχθη μετ' ἀγαθότητος, καὶ τὸν προσεκάλεσεν εἰς τὸ δεῖπνον.

Τὸ παιδίον μετὰ τόσους κόπους καὶ ταλαιπωρίας ἠσθάνθη μεγάλην ἀνακούφισιν ἐν τῷ μέσω τῆς οἰκογενείας ἐκείνης, καὶ ἀφοῦ ἐδειπνήσεν ἀπεσύρθη πολλὰ ἔνωρις εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἠτοίμασαν.

Ὅποιαν χαρὰν ἠσθάνθη ὅτε ἐμβῆκεν εἰς αὐτό, σὰς ἀφῆνω νὰ στοχασθῆτε! Εὐθὺς ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην του ὅλους τοὺς παρελθόντας κινδύνους καὶ ἔφριξεν· εὐχαρίστησεν ὁμως τὸν Θεόν, διότι τὸν ἐπροφύλαξε. Μετὰ ταῦτα ἐσυλλογήθη τὸν πατέρα του, καὶ ἐνῶ ἦτο τὸσον κουρασμένος δὲν ἠμέλησε νὰ τοῦ γράψῃ· ἔπειτα αἰσθανόμενος ἡσυχον τὴν καρδίαν καὶ τὴν συνείδησίν του, ἐκοιμήθη βαθέως, ἔχων τὴν ἐλπίδα εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὶ ὁ κύριος Πεδινός, ἡ γυνὴ του καὶ τὸ θυγάτριόν του, ἀπὸ περιέργειας καὶ ἀγάπην ἐνταυτῷ περιεκύκλωσαν τὸν νεωστὶ ἐλθόντα, ὅστις τοὺς ἐδιηγήθη λεπτομερέστατα τὸ μακρὸν καὶ κοπιαστικὸν ἐκεῖνο ταξείδιόν του. Ἡ διήγησίς του ἐπροξένησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ παιδίου ἐκείνου ἐνέβαλε θάρρος εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην, ἡ ὁποία ἐδοκίμασε πρὸ ὀλίγου τόσα δεινὰ. Ὁ ἔμπορος ἐξετίμησε τὴν ἱκανότητα τοῦ νέου, ὅστις εἰς τὸσον τρυφερὰν ἡλικίαν, ἔδειξε τόσον πολλὴν σταθερότητα,

καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐστηρίχθη διὰ τὴν πρόσδον τῆς οἰκίας του.

Ἐκτοτε ἤρχισε διὰ τὸν Ἀπόστολον ἡ σπουδαία ζωὴ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀγώνων, περὶ τῶν ὁποίων τοῦ εἶχε λαλῆσει ὁ πατήρ του. Καὶ πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὡ φίλοι παῖδες, ἡ ἀρχὴ ὑπῆρξε πολλὰ σκληρά· ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο τοὺς κόπους, διότι ἦτο ἠπίου χαρακτῆρος· μάλιστα ἐτελείωνε τὰς δυσκολωτέρας ἐργασίας μετὰ τσαύτης ἀκριβείας, ὥστε ποτὲ δὲν ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐπιπλήξωσιν· ἦτο δὲ τόσον ἐπιμελὴς εἰς τὰ ἔργα του, ὥστε ἡ τάξις τοῦ εἶχε καταντήσει συνήθεια. Οἱ δρόμοι τοὺς ὁποίους ἔκαμνεν ἦσαν πολὺ κοπιαστικοί· ἀλλὰ τί τὸν ἐμελλε; μήπως δὲν ἔκαμνεν ἄλλους κοπιαστικωτέρους; Οἱ ἄλλοι συνυπηρέται περιέπαιζον τὸν νέον ἐπαρχιώτην τόσον πολὺ, ὥστε τοῦ ἤρχετο ζάλη εἰς τὴν κεφαλὴν· ἀλλ' ἡ σκέψις τὸν ἔκαμνεν ὑπομονητικόν. Πάντοτε εἶχε κατὰ νοῦν τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ του· καὶ δὲν ἠδύνατο μὲν νὰ ὑπολογίσῃ πόσον ἀκόμη ἀπέχεν ἀπὸ τὸν σκοπὸν του τοῦτον, ἀλλ' ἤξευρεν, ὅτι ἠδύνατο νὰ προσμένῃ ἕως οὗ φθάσῃ ἐκεῖ, καὶ τοῦτο ἦτο ἀρκετὸν δι' αὐτόν.

Ἄντὶ δὲ νὰ ζητῇ, ὡς καὶ ἄλλοι νέοι, τὰς ἀναπαύσεις τῆς ζωῆς, ὑπέβαλε τὸν ἑαυτὸν του εἰς στερήσεις. Ὅτε τὸ ἑσπέρας ἔμβαينεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐνῶ ἦτο τόσον κοπιασμένος ἀπὸ τὰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, δὲν ἐκοιμᾶτο παρευθὺς ἀλλ' ἀφιέρωνεν ὀλίγας ὥρας εἰς τὴν μελέτην, διότι εἶχεν ἐννοήσει, (καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἐπιστήμη τῆς νεότητος), ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τις πρέπει νὰ ἐργάζεται διαρκῶς καὶ νὰ μανθάνῃ ἀδιακόπως. Οὕτω λοιπὸν καθεκάστην ἐμάνθανε κάτι τι· ἡ δὲ ἀκατάβλητος ἐνεργητικότης του, καὶ ἡ προύτης του εἰς πᾶσαν δοκιμασίαν, προσεῖλκυον καθ' ἑκάστην τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπόληψιν τοῦ κυρίου του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Περὶ γυμναστικῆς. — 2. Μυθολογία Ἑλλήνων καὶ Λατίνων μετὰ εἰκονογραφίας. — 3. Ἡ φιλοσοφικὴ λίθος.